

20 1 Wojciechowski
Krzysztofowajusz

b. wzięcia - Trojennika w. 1840 r.

WOK (5845)

1) Walenty Wojciechowski, plutonowy numer 39.
z ranku starszy strażnik Straży Granicznej,
znowoty. 5845

2) Arystonauy dnia 19/20 kwietnia 1940 r.
w nielaznym mieszkaniu w m. Lomża,
przy ul. św. Ducha 56 pod zarzutem
nie świadczenia wiadom Państwa Polskiego, i
obwiniony w dostawianiu broni i wyjątkiem
socialno opasny element -

3) Po rozstrzelaniu osadzono w więzieniu
w m. Lomża, skąd 29. VII. 40 r. wysiedlono
do więzienia w m. Homel, a następnie
po ogłoszeniu wyroku postanowienia
sądu rozstrzelić skazującego m. na
8 lat więzienia, wysiedlono do Targu
w m. Kottas pod uniew. Sion. Dzin Lag.

2.

? 5845

na "Pierwocynnyj Punkt". Z tego punktu
wyjano łapacz na "Giatuju Straj. Kottoni"
w odległości 120 km od Kottasa.

4) Wziewanie w Łomiu - wykreślenie
polskie niemożliwe ludźmi aż do
niemożliwości - ubiorone w Polsce na
900 - 1000 osób, w czasie jego pobytu
prebywało w miastach 6000 - 7000 ludzi.

W pojedynczej celi siadano po 6 - 7 ludzi
Wziewanie w Homlu - stare wziewanie
z czasu caratu rosyjskiego, prze-
jęte - aż do niemożliwości wziewa-
ni z Polski i obywatelami sowieckimi
straszna ciemność brud i nuda.

5) W czasie przebywania w wziewaniu
w Łomiu, Homlu, a następnie w Tagan-
ajudonatorze z tego wśród wziewań-
proletariat ~~na~~ podległych w
wszystkich dniach Polski.

5845.

nędrowości polskiej, żydowskiej i tan-
 biatoruskiej, zaawansowanych za pro-
 krocenie granicy czy to jeńców pol-
 skich uciekających z niewoli niemiec-
 kiej na teren w całości przez bolszewików
 oraz zaawansowanych w różnych mia-
 stach polskich z rozmaitych poro-
 dów o następujących określeniach
 w języku rosyjskim „Konty rewolucyj-
 ną aspiracją” „Socjalno opasny
 element”, „szpion” i t.p., w większości
 ludzi o dość wysokiej inteligencji, nie-
 licząc nigdzie pochodzących z uci-
 nych wsi polskich i krain wschod-
 nio-wschodnich. Porównań moralny takie
 dość wysoki, nie licząc wyjątków
 bractwa i tytoniu, dozwolony
 na złażających się od czasu do czasu
 i poprostych przez kategorię nierzęd-
 nymienionych ostatnio -

5186

Ci do pobytu w Zagrzeb to krachowicie
 były, doki creste i to były popjetniacze
 porównawie przez nigimion sowickich
 hlony cressiono byli prujdioleni
 do naszej polskiej kolonii. Nigimione
 ci poradli i is tyho datu i trzymamo
 ich przez to na uboczu. Stojakli 1942-
 jamne cy to w czasie pobytu w nigio-
 cius cytel w Zagrzeb były, pomisday
 nigimiami, polakami - dobre.

Podobu ty narygujyc do tego punktu
 musy uznaceny i w Zagrzeb do ra-
 mieszkowalishy w terenie ekspozycyj
 północnej puszczy. Dwaniesy 2 w. Tajpa
 od 1. października 1940r do 25 marca
 1941r. nie moze zadnych budyn-
 kow gwoce namistom postawionych
 prace nas samych w hlonych mies-
 kowalishy w brachie medycyjniz usy-
 wazé z powodu braku odpowiednich stro-
 kow do tego. -

486

6) (poniedziałek) w ciągu był wstępny.
 pobudka rano o godz. 4. od 4 do 5 ubieranie się, śniadanie i wyjście do pracy w t. zw. "razmoł" od godz. 5 do godz. 18 praca bynajmniej na trasie przy budowie maszyn i wykopów kolejowych, z krótkim przerwaniem obiadowym od 30 do 40 minut, a o ile normy nie wypełniono w tym czasie to pracownicy tak długo po godz. 18-tych aż normy były wypełnione. Co do warunków pracy to pracownicy nie zwracali na porę roku, warunków atmosferycznych, jak mroz doświadczyli ponad 50° dnie, zimą śniegiem, woda, itp. Normy pracy na Higienizacji wyznaczono na noszach 2,5 metr. $\frac{3}{4}$ na noszyci kolejowy, w tym zmagazynowanej na kości, wydobyci przez tylnie samych Higienizacji na pomysł kilofów i Tomów, w tym wywieranie tej w ziemni. Tęcza ale w tym przypadku materiały wywierali już 3,5 metr. $\frac{3}{4}$ na Higienizacji, w ten sposób te wypracowania zwiększają. Gdy Higienizacji miał wyrobione w przecięgu miesięcznym przeciętny normy 100% otrzymywali w kwartale i kwiecie 50 kopiejek na każdy dzień i którym Higienizacji wyrobił normy w 100% lub więcej. Gdy przeciętny procent miesięczny Higienizacji nie wynosił 100% norm, to wrobek miesięczny przekadał. Wywieranie Higienizacji otrzymywali w Higienizacji: rano bezpr. chleba, gorzka woda i 2 kostki cukru, a obiad 1/2 litra kawy t. zw. rupy w gwarze Higienizacji "batawolski" i wacorem na koszt la sama praca "batawolski" w la gwarze wywieranie Tagiernicy otrzymywali stażownie do wypełnienia norm. Takie Higienizacji stajemy się nie mogą wyrobić normy otrzymywali tylko 200 gr. chleba i "ostatni kawałek" to jest 2 razy

dricium rams i siwiv, po 1/2 ltr. rupy to jest ~~nie~~
 wodnistej kawy, zahotatanyj zylug varonej ruzky,
 Ze chvilu my byla do laznu z porodku globu has
 Oby z nas byl zmnorny do wyspredawcu swego
 ubranu na dlek i machorky, i to po cumtaky
 jako mo dianali wigimorie sowicey, Kardy z
 nas zostat respotracy u jedynarz bielicy na-
 tonane spoodie iatonang pifajky i bystat.
 jako, obwie rydanawo nam 4.20. u Chywie to jest
 chodaki usyte z opomy samochodowej, wkladynto
 ubranu pracowarow przy najwyzszym mrozie.
 Zycie koleciiskie nasgo' byto docye dobre, u
 mgledu na wickny oddech wigimion o wyszym
 porownie ~~bylo~~ inteligencji i kultury, do kolorych
 musidi stozona i sig, porostali wigimorie, zycie
 kulturalne nie miato swich radnych pnejawon
 z porodku tego, ic wladce wigimorie pod. i ad-
 umy pororem nie powolity by wa ta, jak romici
 (praca byto tak azika, ic wigimie. Tagimniko
 miaf iobednie pars godin na wysumie ubrania
 obuwia, na sen, z kilka radnym ustanowem, u
 O by sig ognai przy picyku. Doprawiane
 praktyk religijnych byto furono iskerone, kce
 majao kicota pomigolny nami u "kolonie" mo-
 glisny postapmnie krac usnat u nebowistwod
~~by~~ odprawianych przez niego potajomnie u tak
 znacy stolarni, u ~~by~~ urozyste sista dla
 miedziej grupy wigimion utajemnieronych.
 7) Spozoby badawia przez wladce N.K.W.D. byly roim-
 waki: poroghowo Tagodie, kce u mawij jak
 wigimie nie zabamynat sig wymyslono roimante
 sposoby jak kice, sadrawe na rogu stoka
 z zabawionymi nogami, onga na nogy, i trymonie
 u tej poryci przez kilka godin, nastepnie ra-

- wyjawo nagiego u mołre prisieradła, razijoi-
no u kore i trzymano tak po kilka godzin, a
wizjiu dostanul strasznyh odparow i t.p. nie
licze ju karceru, który był idealnii obśie to-
godnym. u tagne stowano jako kare, "isolator"
sklebowy budyisk z zidki majery szpary prin-
t które sypał sis smieg bez iadnego oprehania,
gdzie sadnuw wizjima rozobradnego do bieliny,
na caly noc a rowu głodnego wygdano do
pracy. Nary izolatora stowowia do tych to-
giernikon który nie chcieli wychodzić do pra-
cy, u rylodnie nie wyradiali norm. Propaganda
komunistyczna była replatim najolcie i konca-
na u kazdym kroku przez spozialnyh pracowni-
kon k.zn. "inspektorow kult. promiet." Informacyj
a. Polce nie podawaj iadnyh wzuszczajaj
ia kazdym kroku, ze nam ju Polski nie
widzie jak smego udra. Ser kuterka-
b) Pomoc lekarska bardzo ma z powodu obiadre-
ma stonowisk lekarskich u tagne przez ladu
nie fachonyh oraz upetny brak najpry mityn-
niejszych lekarstw, poradzi otre zamedzenie
Wladz N.K.H.D. dla personeli szpitalnego u sto-
sunku do obzych wizjiu.
- Ze znajomyh przyhajacyh warem u miaz
u szpitalu wizjiuonym u m. Miedwiedka pod
Kottasem zmarł Juzymow. Para-leonowicz
Khoronnik Elektronni Mieskiej u m. Lida, oraz
u szpitalu u m. Kottas zmarł uceni gimnazijni
Stamistan Kolendo z Monogrodka, syn uicrel-
nika Arzoku Skarbanego u Monogrodka -
- g) Lecznosi z roduing u Polce utrzymywaniem na
pomocy liston. Leci listy te byly blawie otuy-

mywałem, a teraz byłby cezuronomicznie przez
 Władze N. S. S. natomiast te listy które wysłałem
 do Polski są by cezurony przy pomocy jednego
 z inżynierów sowieckich, który miał możliwość wychodzenia
 z kraju do miejscowości gdzie była służba pocztowa
 10/ Zmierzonym zostatem dnia 25. września 1941r.
 szkod udatem się do Burzuku celem wystąpienia
 do Armji Polskiej, lecz po przyjeździe do Bur-
 Tuku doniesieniem się, że natwarze nie będzie przy-
 monami do wojska, więc po 7 dniowym pobycie
 usiastem wyjechać na roboty do szachowu w
 rejonie Dzambutu, gdzie pracowałem do m-
 cija 1942r. W miesiącu maju 1942r przyjecha-
 tem do Guzaru gdzie wystąpiłem do wojska. -

W Województwie
 p. l. t.